

Heiveröinen rottinkikori oli huomattavasti kevyempi kuin alkuperäinen noin 1000 kiloa painava kori kosken ylitykseen. Tuntematon nainen korissa.

Kansainvälisiä tuulahduksia 250 vuotta

Tiedote **31.5.2022 17:43**

Tämä on katsaus menneiden vuosisatojen matkailuun Imatralla.

Imatran ja samalla koko Suomen matkailuhistorian voidaan sanoa alkaneen vuonna 1772, jolloin Venäjän keisarinna **Katariina Suuri** vieraili Imatralla koskea ihailemassa.

Viisi päivää Pietarista kestänyttä matkaa varten tarvittiin 130 hevosta kuljettamaan koko seurue Vuoksen rannalle.

Seurue ylitti Vuoksen Siitolassa ja ihasteli koskea itärannalta käsin. Matkasta ei kuitenkaan koitunut Imatralle suurta huomioita ja seuruetta varten pystytetyt kaksi huvimajaakin saivat vierailun jälkeen rapistua.

Tieto Imatrasta levisi kuitenkin eri kielillä kirjoitetuista matkakertomuksista, joita julkaistiin sanomalehdissä.

Pelkoa herättänyt koski oli myös samaan aikaan kiehtova luonnon voima. Siitä kirjoitti myös nuori luutnantti **Bernardin de Saint-Pierre** vuonna 1763 tekemästään matkasta Itä-Suomeen.

Hän luovutti keisarinnalle selonteon, jossa kuvaili Imatran veden kovaa pauhua ja pohti vesivoiman hyödyntämistä tehtaiden energianlähteenä. Selonteosta julkaistu matkakertomus saattoi hyvinkin houkuttaa myös Katariina Suuren matkustamaan Imatralle.

Kuuluisia kulttuurivieraita

Imatralla käytiin useimmiten päivän mittaisella vierailulla Viipurista käsin, mutta joskus myös yövyttiin. Majapaikan tarjosi Siitolassa sijainnut kestikievari ja vuonna 1846 Imatrankosken rannalle valmistunut vaatimaton majatalo.

Tuolloin viipurilaisen **Zilliacuksen** kauppiassuvun omistuksessa olleeseen Neitsytniemen kartanoon majoittui myös suvun kutsumia kulttuurivieraita, kuten **Albert Edelfelt** ja **Zacharias Topelius**. Liikenneyhteydet Pietarista paranivat, kun Saimaan kanava avattiin vuonna 1856 ja Pietarin ja Viipurin välinen junarata valmistui vuonna 1870. Vuotta myöhemmin Imatra-yhtiö rakensi puisen hotellin nykyisen Valtionhotellin paikalle.

Puuhotellin vihkiäiset oli iso mediatapahtuma, johon kutsuttiin lehdistöä Yhdysvalloista ja Euroopasta, Suomen viranomaisia ja kuvataiteilijoita. Vieraille järjestettiin yöllinen valonäytelmä, jossa kosken kuohuja valaistiin erivärisin valonheittimin. Siitä illasta inspiroituneena kuvataiteilija **Akseli Gallen-Kallela** maalasi toistakymmentä Imatra-aiheista teosta. Häneltä Imatra-yhtiö tilasi markkinointia varten myös kaksi Imatran matkailujulistetta.

Patoluukut suljettiin ensimmäisen kerran 1929

Valtionhotelli valmistui vuonna 1903. Matkailijoita oli runsaasti: Pietarista saattoi tuolloin tulla jopa 14 junaa päivässä.

Suomalaiset matkailijat löysivät Imatrankosken jälleen 1920-luvulla. Voimalaitos avattiin 25.5.1929 juhlavasti: paikalle saapui tasavallan presidentti **Rauli Kristian Relander** puolisoineen sekä suuri määrä kunniavieraita, töihin osallistuneita ja paikkakuntalaisia.

Patoluukut suljettiin sinä päivänä ensimmäisen kerran ja kerrotaan, että luukkujen suljettua kosken pauhujen tilalle tullut hiljaisuus oli "kammottava".

Ensimmäistä kertaa nähtiin kuivan uoman kivikkoisuus ja terävät särvät. Uskaliimmat kävelivät uoman poikki.

1930-luvulla matkailijoita ja asukkaita toivat osuuskaupan perustaminen ja linja-autoliikenne.

Vain harvoilla oli varaa Valtionhotelliin, tavallisille matkailijoille oli Hotelli Imatra. Väärätalo valmistui 1930-luvulla.

Valtionhotelli vaurioitui talvi- ja jatkosodan aikana. Hotelli haluttiin säilyttää keskeisessä asemassa ja sodanaikaiset vauriot korjattiin niin, että rakennus avattiin jälleen matkailukäyttöön juhannukseksi 1945. Taloon toivotettiin tervetulleeksi myös tavalliset matkailijat.

Muita 1900-luvun merkkipaaluja olivat Ylä-Vuoksen teollistuminen 30-luvulla, Alvar Aallon yleiskaavan valmistuminen 1953, Kolmen Ristin Kirkon valmistuminen 1958 sekä Imatran tuleminen kaupungiksi 1971.

Ensimmäinen Inkeri valitaan 1970

Ukonniemeä alettiin kehittää vapaa-aikakeskukseksi 1970-luvulla. Suunnitelmaan kuului leirintäalueen, sataman, urheilupaikkojen, kalastuksen, liikunta- ja kunnallistekniikan verkostojen ja kylpylän kehittämistä.

Imatran Kylpylä vastaanotti ensimmäiset asiakkaat keväällä 1985.

Moottoripyöräilyn MM-pisteistä kilpailtiin Imatralla katuradalla vuosina 1964–1982. 1970-luvun huippuvuosina tapahtumassa oli yleisöä yli 50 000. Kilpailujen ympärille muodostui Imatra-viikko. Yhtenä viikon kohokohtana oli Imatran Inkerin nimeäminen, joka nimettiin ensimmäisen kerran jo vuonna 1970. Ensimmäinen Imatran Inkeri oli kirjailija ja opettaja **Hilja**

Valtonen

Keskusliikenneasema valmistui 1977 ja sen yhteyteen saatiin tilat myös matkailulautakunnan alaisena toimineelle kaupungin matkailutoimistolle.

Imatranajot ja vuosina 1983–2011 järjestetyt Imatra Big Band Festival toivat Imatralla vuosittain kotimaisia ja kansainvälisiä kilpailijoita, esiintyjä ja matkailijoita.

Kosken pauhuista pääsivät matkailijat ja kaupungin asukkaat nauttimaan järjestettyjen koskinäytösten kautta tiettyinä päivinä kesälomakausina, yleisimmin viikonloppuisin.

[Matkailua 250 vuotta Imatralla](#)

Lähteet:

Imatralla in Imatra, Pentti Rossi 2006

Imatran Tarina, Sven Hirn, Kanta-Imatraseuran julkaisu N:o 3

Wikipedia: Imatranajot

Imatran kaupungin historia, imatra.fi

Imatran kaupungin museo

Lue asukaslehti kokonaisuudessaan [tästä linkistä](#).

Kansainvälisiä vieraita Imatralla

- 1763 Ranskalainen luutnantti Bernardin de Saint-Pierre, matkakertomus 'Observation sur la Finlande'
- 1772 Keisarinna Katariina II, Keisari Aleksanteri III puoliso

- 1803 Keisari Aleksanteri I
- 1860 & 1867 Pjotr Tsaikovski
- 1876 Brasilian keisari dom Pedro II, joka hakkautti nimensä Imatrankosken rannalla graniitin pintaan
- 1876 Persian lähettiläs Sandul-Mulok-Mirza-Abdur-rachmetschan
- 1877 Portugalin ministeri Santos, paroni
- 1883 Edinburghin herttua
- 1883 Mechelin, Leopold (Leo) Henrik Stanislaus, senaattori, vieraili Imatralla myös 1885
- 1885 Blondin, Rudolf, nuorallatanssija esiintyi Imatralla la ja su 1 ja 2.8.1885, ylitti kosken vajjeria pitkin.
- 1886 Suuriruhtinas Vladimir Aleksandrovitsh Romanov, keisari Aleksanteri III:n veli
- 1887 Leuchtenbergin prinsessa
- 1892 säveltäjä Aleksandr Skrjabin
- 1892 säveltäjä Jean Sibelius ja Aino Sibelius kävivät täällä häämatkallaan
- 1906 säveltäjä Igor Stravinsky vietti myös häämatkaansa Imatralla kuultuaan Jean Sibeliuksen häämatkasta tänne